

Xalq so'zi

O'zbekiston —
kelajagi
buguk
davlat

2024-YIL — YOSHLAR VA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2024 yil 5-sentabr, № 181 (8804)

Payshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

AEROPORT QURILISHI KO'ZDAN KECHIRILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentabr kuni

“Toshkent – Sharqiy” aeroporti qurilishini ko'zdan kechirdi.

Mamlakatimizda transport infratuzilmasi izchil rivojlantirilmoqda. Yangi yo'l va ko'priklar qurilib, yo'lovchilarga qulayliklar oshirilmoqda. Jumladan, havo yo'llari tarmog'ida Samarqand, Termiz, Mo'ynoq, Zomin, Qo'qon, Urganch aeroportlari yangilanib, ishga tushirildi. So'nggi yillarda “Toshkent – Sharqiy” aeroporti qayta qurilmoqda.

Dastlab 4 kilometr uzunlikdagi uchish-ko'nish yo'lagi qurildi. U eng og'ir samolyotlarni ham qabul qilish quvvatiga ega bo'ldi. Ayni paytda yuqori martabali mehmonlar uchun hamda biznes-aviatsiya uchun 2 ta terminal, perron va angarlar barpo etilmoqda. Aeroport noqulay ob-havo sharoitlarida ham uchish-ko'nishni ta'minlovchi

ICAO III-A toifasidagi zamonaviy radiotexnika va meteorologiya uskunalari bilan jihozlanadi. Shu yerda terminallarning tashqi va ichki ko'rinishi bo'yicha taqdimot o'tkazildi. Davlatimiz rahbari binolarning fasad qismi milliy dizaynda bo'lishi, pardozlash va jihozlashda issiq ranglarga ko'proq o'rin berilishiga ahamiyat qaratdi. Yuqori martabali mehmonlarni kutib

olish, uchrashuvlar o'tkazish uchun barcha qulayliklarni inobatga olish zarurligini ta'kidladi.

Ma'lumki, mazkur aeroport “Yangi O'zbekiston” bog'i, Olimpiya shaharchasi bilan yonma-yon. Ushbu majmualarni va yo'l bo'yini ko'kalamzorlashtirish, gullar ekib, xalqimiz madaniyatini namoyon etish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

TA'LIM YO'NALISHLARIGA OID TAKLIFLAR KO'RIB CHIQILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentabr kuni maktabgacha ta'limni rivojlantirish, iqtidorli yoshlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflar taqdimoti bilan tanishdi.

Shaxs tarbiyasi va rivojlanishiga bolalikdan zamin qo'yiladi. Shu bois davlatimiz tomonidan maktabgacha ta'lim tizimiga alohida e'tibor qaratilmoqda. Oxirgi yetti yilda bu tizimda qamrov darajasi 27 foizdan 74,6 foizga ko'tarildi. Kelgusi besh yilda buni 80 foizga yetkazish maqsad qilingan.

Shu bilan birga, ta'lim-tarbiya mazmuni ham muhim. Bu o'quv-metodik qo'llanmalar ta'minoti, tarbiyachilar salohiyati, yangicha yondashuvlar kabi ko'p omillarni talab etadi.

Taqdimotda maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan takliflar ko'rib chiqildi.

Jumladan, qamrovni kengaytirish maqsadida maktablarning bo'sh yerlarida davlat-xususiy sheriklik asosida bog'cha qurishga ruxsat berish ko'zda tutilmoqda.

Davlat dasturi asosida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar hamma bog'chalarda ham to'liq emas. Nodavlat muassasalar internet manbalaridan foydalanmoqda. Shuning uchun endi barcha dasturlar Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining veb-saytida joylashtirilishi hamda undan bepul foydalanilishi belgilanmoqda.

Ilg'or xorijiy tajribada bolalarning aqliy va kognitiv salohiyati, jismoniy, ruhiy, ijtimoiy holati doimiy kuzatilib, tarbiya yo'naltiriladi. Shundan kelib chiqib Maktabgacha ta'limni boshqarish axborot tizimida “Bolaning rivojlanish xaritasi”ni yuritish vazifasi qo'yilmoqda.

Bog'chalardagi pedagoglarning katta qismi o'rta maxsus ma'lumotli. Sohada malaka oshirishning hozirgi muddati besh yilda bir marta. Bu jarayonni jadallashtirish maqsadida malaka kurslari oraliqida “Metodik mahorat soati” va “Metodik mahorat kuni” tadbirlarini o'tkazish mo'ljallanmoqda. Shuningdek,

bu yo'nalishdagi oliy ta'limda dual ta'lim shaklini ochish, sirtqi va kechki o'quvlarida maqsadli kvotalarni oshirish taklif etilmoqda.

Bugungi kunda davlat bog'chalarida davomat, oziq-ovqat xarajatlari qog'oz shaklida to'dirilmoqda. Endi biometrik identifikatsiya qilish texnologiyasini qo'llagan holda hisobotlarni raqamlashtirish talabi qo'yilmoqda.

Taqdimotda iqtidorli yoshlar bilan ishlashni takomillashtirish chora-tadbirlari ham muhkama qilindi.

So'nggi yillarda bu borada tayyorgarlik va rag'bat tizimi ancha o'zgardi. 2022-yilda o'zbekistonlik o'quvchilar xalqaro fan olimpiadalarida 45 ta medal olgan bo'lsa, bu yil 113 taga yetdi. Aslida dunyoga chiqa oladigan biliml yoshlarimiz yanada ko'p.

Ularni puxta tayyorlab, natijadorlikni oshirish uchun xalqaro fan olimpiadalari ishtirokchilarini 5 – 8-sinflardan boshlab saralab olish yo'lga qo'yiladi. Har bir fan bo'yicha o'quv dasturlari, adabiyotlar, metodik tavsiyalar va qo'llanmalar takomillashtirilib, o'quvchi va murabbiylarga yetkaziladi. Terma jamoalarga chet ellik mutaxassislar jalb qilinadi, xorijiy jamoalar bilan qo'shma yig'inlar o'tkaziladi.

Bugungi kunda 22 ta xalqaro va mintaqaviy fan olimpiadalarida g'olib bo'lgan o'quvchilar pul mukofoti bilan taqdirlanmoqda. Endi mukofotlanadigan olimpiadalar soni 28 taga oshiriladi. Respublika va xalqaro olimpiadalarda g'olib bo'lgan o'quvchilar, ularning o'qituvchilari va terma jamoa rahbarlariga to'lanadigan pul mukofotlari hamda sovg'alardaromad solig'idan ozod etiladi.

Davlatimiz rahbari takliflarni yanada sinchiklab o'rganib, har tomonlama takomillashtirish bo'yicha ko'rsatmalar berdi.

TIBBIYOTNING BIRLAMCHI BO'G'INI VA SUG'URTA TIZIMI BO'YICHA TAQDIMOT O'TKAZILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 4-sentabr kuni sog'liqni saqlash tizimining birlamchi bo'g'inini takomillashtirish hamda tibbiy sug'urta mexanizmlarini joriy etish chora-tadbirlari bo'yicha taqdimot bilan tanishdi.

Aholi salomatligini mustahkamlash, kasallikni erta aniqlash va davolashda birlamchi bo'g'in juda muhim. Shuning uchun davlatimiz rahbari bu yo'nalishdagi islohotlarni xalqimizning, ayniqsa, olis hududlardagi aholining talab va ehtiyojlarini chuqur o'rgangan holda bosqichma-bosqich amalga oshirish zarurligini ta'kidladi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi islohotlardan yana biri – davlat tibbiy sug'urtasi. Bu borada muayyan ishlar boshlangan va tayyorgarlik ko'rilgan.

Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini shu yil 1-oktabrdan boshlab Toshkent shahri va Sirdaryo viloyatida, 2025-yil 1-yanvardan Qoraqalpog'iston Respublikasida joriy etish taklif etilmoqda.

Buning uchun 2024-yil yakuniga qadar “Elektron poliklinika” va “Elektron shifoxona” axborot tizimlari joriy qilinadi. Tibbiyot xodimlari ularidan foydalanish bo'yicha o'qitiladi. Muassasalar zarur texnika va tarmoq qurilmalari bilan jihozlanadi.

Bu tizimning ahamiyati shundaki, tibbiyotda natijaga asoslangan moliyalashtirish usullari tatbiq qilinadi. Sug'urta doirasida tibbiy xizmatlarni ko'rsatish va dori vositalarini taqdim etish Davlat budjeti hisobidan amalga oshiriladi, aholidan qo'shimcha to'lov undirilmaydi.

Davlat tibbiy sug'urtasi tizimini boshqa hududlarda 2026-yil yakuniga qadar joriy etish rejalashtirilgan.

O'ZA.

HAMKORLIKNING HOZIRGI HOLATI VA ISTIQBOLLARI

Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh kotibining maxsus vakili, BMTning Markaziy Osiyoda preventiv diplomatiya bo'yicha mintaqaviy markazi rahbari Kaxa Imnadze bilan uchrashdi.

Muloqot

Unda O'zbekistonning BMT hamda uning ixtisoslashtirilgan idoralari, shu jumladan, Markaziy Osiyoda preventiv diplomatiya bo'yicha mintaqaviy markazi o'rtasidagi hamkorlikning hozirgi holati va istiqbollari ko'rib chiqildi.

Muloqot chog'ida mintaqqa davlatlari o'rtasida yaqin qo'shnichilik aloqalari, iqtisodiy o'sish, tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida amalga

oshirilayotgan ishlarni izchillik bilan davom ettirish yuzasidan fikr almashildi. Shu bilan birga gender tenglikni ta'minlash hamda yoshlar salohiyatini ro'yobga chiqarish, jumladan, ta'lim bilan bog'liq masalalarga ham alohida e'tibor qaratildi.

O'z navbatida, ta'sirchan parlament nazorati doirasida hamkorlikda aniq manzilli dasturlarni ishlab chiqish hamda amalga oshirishga kelishib olindi.

“Xalq so'zi”.

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritish to'g'risida

Qonunchilik palatasi tomonidan 2024-yil 13-avgustda qabul qilingan Senat tomonidan 2024-yil 28-avgustda ma'qullangan

Keyingi yillarda demokratik islohotlarni chuqurlashtirish hamda mamlakatni modernizatsiya qilish maqsadida ilg'or xorijiy tajriba va xalqaro saylov standartlari asosida saylov to'g'risidagi qonunchilikni yanada takomillashtirishga qaratilgan tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.

(Davomi 2-betda).

O'zbekiston Respublikasining QONUNI

O'zbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va iste'molchilar huquqlarini himoya qilish qo'mitasining faoliyati yanada takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirishlar va qo'shimcha kiritish to'g'risida

Qonunchilik palatasi tomonidan 2024-yil 12-martda qabul qilingan Senat tomonidan 2024-yil 18-mayda ma'qullangan

Кейинги йилларда мамлакатимизда рақобатни ривожлантириш ва монополияларга қарши курашиш, истеъмолчиларнинг ҳуқуқлари химоя қилинишини таъминлаш бўйича кенг куламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

(Davomi 2-betda).

Anjuman

XALQARO TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT

Ayni kunlarda Toshkent yana bir nufuzli anjuman – Shanxay hamkorlik tashkilotining Mintaqaviy aksilterror tuzilmasi (MATT) X xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi hamda Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligining terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashish bo'yicha ikkinchi konferensiyasiga mezbonlik qilmoqda.

Birlashgan xalqaro konferensiyalar ishida MDH hamda ShHTga a'zo 20 ta mamlakat (jumladan, ShHTga a'zo davlatlar va muloqot bo'yicha hamkor davlatlar) vakolatli organlari, 9 ta Hamdo'stlik organlarining ishchi tuzilmalari, ShHT organlarining 2 ta ishchi tuzilmasi, 22 ta ilmiy-tadqiqot va ta'lim tashkiloti hamda Interpol, Jinoiy daromadlarni legallashtirish

va terrorizمنى moliyalashtirishga qarshi kurashish bo'yicha Yevroosiyo guruhi, OHCHK kabi 6 ta xalqaro tashkilotning 10 ta vakolatli organining 250 ga yaqin vakillari (jami 47 ta delegatsiya) qatnashmoqda.

Anjumaning ochilish marosimida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashi kotibi Viktor

Mahmudov Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning anjuman ishtirokchilariga murojaatini o'qib eshittirdi.

Davlatimiz rahbari qayd etganidek, mazkur muhim xalqaro forumning ShHT va MDH kabi nufuzli mintaqaviy tuzilmalar bilan birgalikda tashkil etilishi keng mintaqamizda tinchlik, xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash borasida yakkilik va o'zaro amaliy hamkorlikni rivojlantirishga bo'lgan intilishni yana bir bor tasdiqlaydi.

BILIM, TARBIYA, TAFAKKUR SARCHASHMASI

Umumta'lim muassasalarida yangi o'quv yili boshlandi

4-sentabr tongi ta'lim-tarbiya olishga oshiqayotgan, sindfoshlariyu ustozlarini sog'ingan o'quvchilar, ayniqsa, ilk bor maktab ostonasiga qadam qo'yayotgan jaji bolajonlar uchun hayajonli, o'ziga xos unutilmas tong bo'ldi, desak, yangilishmaymiz. Vatanimiz mustaqilligining

33 yillik shodiyonalariga hamohang tarzda umumta'lim dargohlarida yangragan birinchi qo'ng'iroq orziqqan ko'ngillarga quvonch olib kirdi, qalblar umid qanotlarini keng yozdi.

Akmal MUHAMMADOV va Sirojiddin VOHIDOV olgan suratlar.

Mintaqamiz taraqqiyotiga yo'naltirilgan dasturiy tashabbuslar

Keyingi yillarda O'zbekiston xalqaro maydonda o'z o'rni va ovozigga ega bo'lib boryapti. Buni mamlakatimiz Prezidenti ilgari surayotgan g'oya hamda tashabbuslar xalqaro hamjamiyat tomonidan muntazam ravishda e'tirof etilayotgani ham tasdiqlaydi.

Mushohada

O'zbekiston yetakchisi shu yil 9-avgust kuni Qozog'iston poytaxti Ostona shahrida bo'lib o'tgan Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining oltinchi Maslahat uchrashuvida mintaqa kelajagi, uning tinch, farovon va barqaror rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan aniq dasturiy tashabbuslar bilan chiqdi.

Shu o'rinda ta'kidlash kerakki, ushbu tashabbus va takliflar hozirgidek o'ta tahlilki vaziyatda Markaziy Osiyoda ko'p qirrali hamkorlikni yanada kengaytirish, shu jumladan, siyosiy mulqotni rivojlantirish, savdo, investitsiya, transport, energetika, qishloq xo'jaligi va ekologiya sohalarida

qo'shma dastur va loyihalarni amalga oshirish hamda madaniy-gumanitar almashinuvni faollashtirish, shuningdek, zamonaviy tahdid va xatarlarga qarshi hamkorlikda choralar ko'rish bo'yicha amaliy mexanizmlarni qamrab olgani bilan alohida e'tiborga molik.

Kezi kelganda, davlatimiz rahbarining bu boradagi sa'y-harakatlari bundan olti-yetti yil ilgari boshlanganini aytish joiz. Shu bois ham O'zbekiston yetakchisi mintaqa davlatlari o'rtasidagi do'stlik, yaxshi qo'shnichilik va eng avvalo, o'zaro ishonchni qayta tiklash va yanada mustahkamlash borasidagi ulkan xizmatlari uchun Markaziy Osiyo

Ravshanbek ALIMOV, Oliy Majlis Senatori, Xalqaro aloqalar qo'mitasi raisi.

davlatlari rahbarlarining Faxriy nishoni bilan taqdirlandi. Bu, albatta, har birimizga faxr bag'ishlaydi. Darhaqiqat, Markaziy Osiyo davlatlarining mutlaqo yangi siyosiy muhitidagi birgalikdagi sa'y-harakatlari natijasida tovar ayirboshlash va investitsiyalar hajmi bir necha barobar ko'paydi, keng ko'lamli hamkorlik loyihalari amalga oshirilmoqda, chegaraoldi savdo hududlari, qo'shilgan qiymat zanjirlari, zamonaviy

transport va energetika infratuzilmasi barpo etilmoqda. Muhimi, birdamlik va mintaqamizning o'ziga xosligi tuyg'usi barcha mintaqa davlatlari fuqarolarining ongiga chuqur kirib bormoqda.

Qozog'iston Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev taqdirlash marosimidagi nutqida Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlari nomidan O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning mintaqada bugun hukm surayotgan do'stlik, yaxshi qo'shnichilik, o'zaro ishonch va o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'lidagi ulkan hissasini alohida e'tirof etdi.

Yana bir muhim jihati shuki, davlatimiz rahbari erishilgan marra va natijalarni mustahkamlash, ularning bardavomligini ta'minlash hozirgi davrning strategik ahamiyatga ega vazifa ekanligini alohida urg'ulab o'tdi. Zero, mintaqamizning tinch-

osoyishta va barqaror rivojlanishi uchun Markaziy Osiyodagi barcha davlatlardan birgalikdagi sa'y-harakatlar talab etiladi. Prezidentimiz mintaqamizni tinch va farovon hududga aylantirish O'zbekiston tashqi siyosatining ustuvor maqsadi bo'lib qolishini qat'iyat bilan ta'kidlab, shundan kelib chiqadigan 6 ta aniq va amaliy takliflarni bildirdi.

O'zbekiston yetakchisi tomonidan ilgari surilgan har bir taklif va tashabbus bugungi kunda nihoyatda dolzarb ahamiyatga ega. Shu bois ham ular mintaqamiz yetakchilari tomonidan qo'llab-quvvatlandi.

Albatta, ushbu taklif va tashabbuslar hamda bo'lib o'tgan sammit va unda erishilgan kelishuvlar ijrosi biz, parlament a'zolaridan katta mas'uliyat talab etadi. Shu bois biz bundan keyin ham mintaqamizdagi davlatlar parlamentlari bilan aloqalarni izchil davom ettirishni o'zimizga vazifa sifatida belgilab oldik. Ishonamizki, bu intilishlar yaqin istiqbolida o'z samarasini beradi.

Ravshanbek ALIMOV,
Oliy Majlis Senatining Xalqaro munosabatlar, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalari qo'mitasi raisi.

YUTUQLARIMIZ ASOSI, HUQUQ VA ERKINLIGIMIZ KAFOLATI

Bu yil yangi O'zbekiston tarixidagi buyuk va shonli sana – Vatanimiz mustaqilligining o'ttiz uch yillik bayrami “Bir bo'lsak – yagona xalqimiz, birlashsak – Vatanimiz!” g'oyasi asosida katta shodu xurramlik bilan keng nishonlandi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputatlari milliy istiqlolning xalqimiz taqdiridagi o'rni va ahamiyati, Prezidentimizning mamlakatimiz mustaqilligining o'ttiz uch yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqining mohiyati haqida o'z munosabatlarini bildirdi.

Aks sado

Zumrad BEKATOVA,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati:

– B a y r a m tadbirida ishtirok etib, davlatimiz rahbarining nutqini diqqat bilan tingladim. Yurtimizda amalga oshirilayotgan barcha islohotlar samarasidan qalbimda faxr, g'urur tuyg'ulari yana bir karra jo'sh urdi.

Birgina aholi salomatligi yo'nalishidagi ishlarni oladigan bo'lsak, so'nggi yillarda sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi, ilg'or mexanizmlari joriy qilindi. Sohaga ajratilayotgan mablag'lar oshirildi, tibbiyot muassasalari tarmog'i kengayib, tibbiy xizmat aholiga yanada yaqinlashtirildi.

Jumladan, 400 dan ziyod oilaviy poliklinika va oilaviy shifokorlik punktlari qaytadan ochildi. Respublika miqyosidagi ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatuvchi muassasalar soni 13 tadan 24 taga yetkazilgan bo'lsa, ularning hududlarda 70 dan ziyod filiallari, tuman (shahar) markaziy shifoxonalarida 300 dan ziyod ixtisoslashtirilgan bo'limlari tashkil etildi. Bugun ushbu sohada bo'layotgan ijobiy o'zgarishlarni odamlar o'z hayotida sezmoqda, his qilmoqda. Bularning barchasi – xalqimizga erkinlik olib kelgan mustaqillik sharofigidandir.

Odinaxon OTAXONOVA,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati:

– Prezidentimiz tantanali marosimdagi nutqida tadbirkorlikni rivojlantirish masalasiga alohida o'xtalib, ularni qo'llab-quvvatlash uchun barcha shart-sharoit yaratilishini qayd etdi. Aytish kerakki, joriy yilda Oliy Majlis

Dilbar MAMAJONOVA, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

va samarali faoliyat yuritishi uchun muhim huquqiy asos bo'ladi. Har o'nying oxirgi haftasida saylov okruglarimizda bo'lib, aholi xonadonlari, tadbirkorlik subyektlari, ijtimoiy soha obyektlariga borib, fuqarolar, tadbirkorlar, jamoatchilik vakillari bilan yuzma-yuz mulohat qilamiz. Mahallalarda yoshlar, xotin-qizlar bilan suhbatlashamiz. Ochig'i, ularning ko'zidagi quvonchni, mamlakatdagi o'zgarishlardan faxr tuyg'usini ko'rib, ko'nglimiz tog'dek ko'tariladi. Ular bugun davlat, Prezident himoyasida ekanligini chuqur his etib, yangi loyihalar ustida ishlamoqda, faoliyatini yanada kengaytirishga harakat qilmoqda.

etishda ham yutuqlarga erishilyapti. Xususan, Qozog'iston, Qirg'iziston va Tojikiston bilan davlat chegaralarini qonuniy rasmiylashtirish ishlari amalda yakunlandi.

O'zbekiston – Tojikiston va O'zbekiston – Qirg'iziston chegaralarida fuqarolarni o'tkazish punktlari faoliyati tiklandi, Tojikiston bilan vizalar

bekor qilindi, 90-yillarning o'rtalarida to'xtatilgan temir yo'l, havo va quruqlik aloqalari yo'lga qo'yildi.

Bugungi kunda Toshkent nafaqat Markaziy Osiyoda ijobiy ohang va integratsiya yo'nalishini, balki mintaqaviy jarayonlar rivojlanishining keyingi dinamikasini ham belgilab bermoqda. Xususan, sarmoyaviy hamkorlik faollashdi, tovarlarni eksport qilish yo'laklari ochildi. Bularning barchasi hududni yagona savdo-investitsiya, transport-kommunikatsiya platformasiga aylantirish uchun zarur shart-sharoit yaratdi.

Davlatimiz rahbari tantanali marosimdagi nutqida bugungi nihoyatda murakkab va tahlilali davr oldimiza yangi-yangil sinov va muammolarni ko'ndalang qilib qo'yayotganini qayd etdi. Bu esa barchamizdan katta mas'uliyat talab qiladi. Biz demokratik islohotlarni izchil davom ettirib, xalqimizni rozi qilish, tinchlik va barqarorlikni mustahkamlash borasida bor kuch va imkoniyatlarimizni safarbar etamiz.

Tursinoy MURATOVA, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

– Davlatimiz rahbari mustaqilligimizning o'ttiz uch yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqida yangi O'zbekistonni barpo etishda asosiy e'tiborni beshta ustuvor yo'nalishga qaratdi. Ayniqsa, sifati ta'lim tizimini yo'lga qo'yishni birinchi navbatdagi vazifa sifatida belgilab bergani, shuningdek, xotin-qizlarni o'qitish masalasini yana bir bor ko'tarib chiqqani e'tiborga molik. Binobarin, har tomonlama faol va oqila, dono, izlanuvchan ayol mehnatidan, salohiyatidan nafaqat uning oilasi, balki butun jamiyat manfaatdor bo'ladi. Shunday ekan, qiz bola bolalikdan yaxshi ta'lim olsa, unga o'z vaqtida hunar o'rgatilsa, bu jamiyat uchun foydali bo'ladi.

Mustaqillik – eng buyuk ne'mat! Modomiki shunday ekan, uni ko'z qorachig'idek asrab-avaylash yo'lida fidokorona mehnat qilish eng oliy maqsadimizdir.

“Xalq so'zi”.

QONUNCHILIK PALATASI FRAKSIYALARIDA

Dolzarb masalalarda mas'ullik va faollik ko'rsatildi

Kecha Oliy Majlis Qonunchilik palatasidagi barcha siyosiy partiyalar fraksiyalarining navbatdagi yig'ilishlari bo'lib o'tdi. Ularda Davlat budgeti va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining 2024-yil birinchi yarim yillikdagi ijrosi to'g'risidagi hisobot atroflicha ko'rib chiqildi.

Tadbirkorlar va ishbilarmonlar harakati – O'zbekiston Liberal-demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida jahon iqtisodiyotida o'zgaruvchanlik va noaniqlikning saqlanishi sharoitida joriy yilning I yarmida mamlakatimiz yalpi ichki mahsuloti 567,4 trln. so'mni tashkil etib, 6,4 foizga oshgani alohida urg'ulandi.

Hisobot davrida tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan tizimli islohotlar natijasida faoliyat ko'rsatayotgan yuridik shaxslar va yakka tartibdagi tadbirkorlik subyektlari soni o'tgan yildagiga nisbatan qariyb 21,5 mingga oshib, 833 mingga yetgani e'tirof qilindi. Davlat budgeti daromadlari esa 121,0 trln. so'mni tashkil etib, 2023-yilning mos davridagiga nisbatan 18,7 trln. so'mga ko'p bo'lgani deputatlar tomonidan ijobiy baholandi.

O'tgan davrda sog'liqni saqlash, ta'lim, inson kapitalini rivojlantirish, yangi ish o'rinlarini yaratish, aholini uy-joy bilan

ta'minlash va atrof-muhitni yaxshilash uchun ajratiladigan davlat xarajatlari miqdori o'tgan yildagiga nisbatan sezilarli darajada oshgani aytib o'tildi.

Shu bilan birga, hududlarning iqtisodiy o'sish nuqtalari bo'lgan sohalarni qo'llab-quvvatlashni moliyalashtirishni to'liq va muddatli amalga oshirish bo'yicha taklif va tavsiyalar bildirildi.

O'zbekiston “Milliy tiklanish” demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida ma'lum qilinganidek, hisobot davrida ijtimoiy soha xarajatlari uchun Davlat budgetidan 74,1 trln. so'm ajratilgan. Bu o'tgan yilning mos davridagiga nisbatan 9,1 trln. so'm ko'p, demakdir.

Ta'lim sohasining barcha yo'nalishini zamonaviy talablar asosida olib borish bo'yicha islohotlar davom ettirilishi tufayli ijtimoiy soha xarajatlarning asosiy qismini, ya'ni 50,3 foizini ta'lim tizimi muassasalarini saqlash va rivojlantirish xarajatlari tashkil qildi.

Maktabgacha ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida tizimda davlat-xususiy sherikligini rivojlantirish faol qo'llab-quvvatlanmoqda. Masalan, maktabgacha ta'lim tashkilotlari soni 2022-yilda 29 257 tani tashkil qilgan bo'lsa, joriy yilning birinchi yarim yiliga kelib 8 247 taga o'rtib, 37 504 taga yetdi.

2022-yilda respublika bo'yicha umumta'lim maktablari soni 10 104 ta edi, olib borilayotgan sa'y-harakatlar natijasida bu ko'rsatkich 56 taga oshib, 10 160 ta bo'ldi.

Deputatlar ijtimoiy sohada belgilangan vazifalarni tahlil qilarkan, maktabgacha ta'lim tizimini sifat jihatdan yaxshilash, oliy ma'lumotli kadrlarga bo'lgan talabni qondirish, qurilayotgan va ta'mirlanayotgan ta'lim muassasalarida ishlarni tezroq yakunlash bo'yicha o'z taklif va tavsiyalarini berdi.

“Adolat” sotsial-demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida qayd etilganidek, sog'liqni saqlash sohasiga 2024-yilning I yarim yilida Davlat budgetidan 16 529,6 mird. so'm yoki 2023-yilning mos davridagiga nisbatan 996,3 mird. so'm ko'p mablag'lar ajratilgan.

Hisobot davrida bolalarni vaktsinatsiya qilish bilan bog'liq xarajatlarga 214,4 mird. so'mlik mablag'lar o'zlashtirilgan. Onkologiya yordamini takomillashtirish va onkologiya xizmatini yanada rivojlantirish xarajatlarga joriy yilning 6 oyi davomida 12,5 mird. so'm budget mablag'lari yo'naltirilgan.

Shuningdek, otorinolaringologiya xizmatini rivojlantirish xarajatlari moliyalashtirish uchun 2024-yil I yarim yilligida 4,1 mird. so'm ajratilgan.

Fraksiya a'zolari hisobot davrida erishilgan natijalarga alohida e'tibor qaratib, tibbiy xizmat sifatini yanada oshirish, sog'liqni saqlash sohasi uchun budgetdan ajratilgan mablag'larning har bir so'midan maqsadli va samarali foydalanish lozimligini ta'kidlashdi.

O'zbekiston Xalq demokratik partiyasi fraksiyasi a'zolari ijtimoiy soha xarajatlari uchun Davlat budgetidan 74,1 trln. so'm yoki o'tgan yilning mos davridagiga nisbatan 9,1 trln. so'm ko'p mablag' ajratilganiga e'tibor qaratdi.

Davlat budgetining ijtimoiy yo'naltirilgani O'zbekiston Xalq demokratik partiyasi dasturiy maqsadlariga to'liq mos kelishi,

hisobot davrida budget xarajatlarning aksariyat qismi partiya dasturiy maqsadlari bilan bog'liq masalalar, ya'ni ijtimoiy xarajatlarni moliyalashtirishga yo'naltirilib, o'tgan yilning mos davridagiga nisbatan 16 foiz ortgani alohida qayd etildi.

Munozaralar davomida ijtimoiy sohaga yo'naltirilgan mablag'larning samarali sarflanishi masalasiga alohida e'tibor qaratilib, fuqarolarning sog'lig'ini saqlash va malakali tibbiy xizmat ko'rsatish tizimini rivojlantirish hamda ta'lim tizimini isloh qilishga Davlat budgetidan katta mablag'lar ajratilayotgani qayd etilib, bir qator takliflar ilgari surildi.

O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida ta'kidlanganidek, hisobot davrida ekologiya, atrof-muhit muhofazasi hamda iqlim o'zgarishlariga qarshi kurash va unga moslashish borasidagi tadbirlar uchun Davlat budgetidan 2,4 trln. so'mdan ortiq mablag' yo'naltirilgan.

Ushbu manbalar hisobidan Orol dengizining qurigan tubi va Orolbo'y aholi punktlarida qum ko'chishi hamda atmosfera havosiga tuz-chang ko'tarilishini bartaraf etish maqsadida 220 ming gektar

maydonda “yashil qoplamalar” barpo qilingan. Cho'l va boshqa tuproq-iqlim sharoitiga mos daraxt turlari yetishtirish uchun 318 gektar niholxonalar, 350 gektar ko'chatxonalar tashkil etilgan. Joriy yil bahor mavsumida esa “Yashil makon” umummilliy loyihasi doirasida 12,3 mln. tup daraxt va buta ko'chati ekilgan.

Muhokama davomida aholi punktlarini toza ichimlik suvi bilan ta'minlash va oqova suv tizimlarini yaxshilash tadbirlariga 551,9 mird. so'm mablag' yo'naltirilgani, 589,2 ming gektar maydonda suvni tejaydigan texnologiyalar joriy etilishi natijasida 1,5 mird. kub metr suv resurslari iqtisod qilishga erishilgani fraksiya a'zolari tomonidan e'tirof etildi.

Deputatlar sohada amalga oshirilayotgan amaliy ishlarni ijobiy baholash bilan birga, atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha bir qator taklif va tavsiyalar berdi.

Fraksiyalar yig'ilishlarida Davlat budgetining va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlarining 2024-yil olti oyidagi ijrosi to'g'risidagi hisobot deputatlar tomonidan ma'qullandi.

“Xalq so'zi”.

Munosabat

MAHORAT VA JASORAT UYG'UNLIGI

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar, bu jarayondagi tarix sahifalariga zarhal harflar bilan yozilayotgan voqea va hodisalarga munosabat bildirishda shoir hamda jurnalistlar nisbatan faol. Buni ochiq e'tirof etish lozim.

Jumladan, shu yilning avgust oyida guvohi bo'lganimiz ikki muhim voqea – Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning Qozog'istonga amalga oshirgan davlat tashrfi va Ostona shahrida bo'lib o'tgan Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining Maslahat uchrashuvidagi ishtiroki hamda sportchilarimizning Parij Olimpiadasidagi tarixiy g'alabasi haqida ular ko'p va xo'p yozishdi. Ayniqsa, Parij Olimpiadasi natijalari hamda uning sovrindorlariga bag'ishlangan ash'orlar ko'p bitildi. Ayrim she'rlar qo'shiq bo'lib ham ulgurdi.

Lekin bu borada ilmiy isbotlangan, chuqur tahlilga asoslangan, jarayonlarga xolis va adolati baho beradigan publitsistik chiqishlar kam bo'ldi. Odam o'ylanib qoladi: nega dunyo afkor ommasi aytayotgan gaplarni biz aytmasligimiz kerak? Shu ma'noda, O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi raisi, Oliy Majlis Senati a'zosi, siyosatshunos Qudratilla Rafiqovning “Uyg'onayotgan arslon” nomli maqolasi e'tirofga sazovor. Ushbu maqola tarix va hozirgi jarayonlarga xolis yondashilgani, ilmiy xulosalarga bo'yliqi, o'quvchini mushohadaga chorlay olishi bilan ham ahamiyatli.

“Bundan o'n – o'n besh yil ilgari siyosiy tabiati milliy ayirmachilik, o'zaro adovat va pinhona dushmanlikka moyil bo'lgan Markaziy Osiyo jamiyatlari – ming yillik qo'shnilar o'rtasidagi munosabatlar bugunga kelib, hayron qolardi darajada o'zgarib ketdi. Kechagina bir-biridan ustunligi, “qadimiy”ligi va aynan shu sabablarga ko'ra, mintaqaning tarixiy-madaniy merosiga ko'proq daxldor ekanini zo'r berib isbotlashga urinayotgan, ba'zi o'rinlarda bir-birini keskin haqorat qilishgacha borayotgan odamlar aynan bugun favqulodda “yakdill qo'shnilar”ga aylanib qolishdi”, deb yozadi maqola muallifi.

Bunga o'z-o'zidan erishilgani yo'q. Bunda davlat rahbarlarining, ayniqsa, O'zbekiston liderining xizmatlari beqiyos ekanini siyosatshunos dadilik bilan e'tirof etadi. U hamdu sanolarga berilmaydi. Mavzuga vazminlik, xolislik bilan yondashadi. O'quvchini keyingi 7-8 yil ichida mintaqamizda ro'y berayotgan tarixiy o'zgarishlar haqida fikr yuritishga undaydi. Bu islohotlarni har qadamda, har bir mulqotda anglash mumkin.

Men ham oromgohimizda dam olayotganlardan birining suhbatini esladim. U G'ishtko'prikda, chegara hududida yashar ekan. Qarindoshlarining yarmi chegaraning u tomonida. Avvallari chegarani kesib o'tish rosa qiyin bo'lgan. Endi esa soddallasgan.

“Lekin, – dedi mahsuhbatim, – shunday kunlar bo'ladiki, chegaradan ikki martsalab o'tish kerak. Shu bois har 4-5 oyda pasport chegarachilar muhridan to'lib ketib, joy qolmaydi va uni almashtirish lozim bo'ladi. O'zbekiston Prezidenti Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlari Maslahat uchrashuvida Markaziy Osiyo mamlakatlarini milliy ID-kartalarini o'zaro tan olish taklifini ilgari surganidan rosa sevindim”.

Haqiqatan ham, davlatimiz rahbarining ko'plab bunday xalqchil tashabbuslari hammamizni quvontiradi.

Yana bir misol. Men o'z mehnat faoliyatim davomida xotin-qizlar masalasi bilan shug'ullanganman. Xotin-qizlar qo'mitasining raisi sifatida orzularim ko'p bo'lgan. Shulardan biri – jahonni lol qoldiradigan ayollarni ko'rish va ular bilan faxrlanish edi. Mening bu orzularim bugun O'zbekiston Prezidentining sa'y-harakatlari bilan ro'yobga chiqdi. O'zbek ayollari Parij Olimpiadasida tarixiy natijalarni qayd etdi. Bu – bir. Ikkinchidan esa, maqola muallifi ta'kidlaganidek, Parijda o'tgan Olimpiya o'yinlari jarayonidagi iliq taassurotlar barchasidan a'lo bo'ldi: shu sport o'yini qo'shni xalqlarning qalbid bir-biriga nisbatan muhabbat paydo bo'lganini, oldingi g'arazu xusumatlar qalblarimizdan muz kabi erib ketganini isbotladi.

Maqoladan bunday iqtiboslarini ko'plab keltirish mumkin. Bularning barchasi o'quvchini fikr va shukur qilishga undaydi. Yangi O'zbekistonning ertangi kuniga mehm-muhabbatini orttiradi. Yoshlarni Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash ishiga xizmat qiladi. Siyosatshunos muallifning mahorati va jasorati aynan mana shunda.

Farida AKBAROVA,
O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi tasarrufidagi “Bo'ston sanatoriysi” mas'uliyati cheklangan jamiyati direktori.

“Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'za yakuni — 22.32 Topshirildi — 00.35 **1 2 3 4 5 6**